

Agentschap Overheidspersoneel

SECTORCOMITE XVIII
VLAAMSE GEMEENSCHAP EN VLAAMS GEWEST

protocol nr. 380.1214

PROTOCOL HOUDENDE DE CONCLUSIES VAN DE VERGADERING VAN
17 DECEMBER 2018 IN HET SECTORCOMITE XVIII VLAAMSE GEMEENSCHAP EN
VLAAMS GEWEST

Over

Vlaams Pensioenfonds (VPF) - aanvullend pensioen voor de contractuelen
van de diensten van de Vlaamse Overheid (DVO)
informatie- en consultatiefase verklaring beleggingsbeginselen

door de afvaardiging van de overheid, samengesteld uit :

- 1 de heer Geert Bourgeois , minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, voorzitter;
2. mevrouw Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding;
3. mevrouw Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Onderwijs,
4. mevrouw Lydia Peeters, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie

enerzijds,

en de afvaardigingen van de drie representatieve vakbonden :

- de Algemene Centrale der Openbare Diensten, vertegenwoordigd door :
de heer Jan Van Wesemael
de heer Chris Moortgat
- de Federatie van de Christelijke Syndicaten der Openbare Diensten die onder meer de ACV-Openbare Diensten en de ACV-Transport en Communicatie groepeerd, vertegenwoordigd door :
mevrouw Ilse Remy
- het Vrij Syndicaat van het Openbaar Ambt, vertegenwoordigd door :
de heer Francis Van Lindt

anderzijds,

Werd vastgesteld dat werd voldaan aan de informatie- en consultatiefase van de representatieve vakorganisaties, wat betreft de volgende bepalingen in artikel 39 §1 van de Wet op de Aanvullende Pensioenen (Wap-wet) van 28 april 2003, zoals gewijzigd, meer precies :

5° de verklaring inzake de beleggingsbeginselen bedoeld in artikel 41bis.

De afvaardiging van de ACOD overheidsdiensten maakt voorbehoud rond bepaalde bepalingen rond de beleggingsstrategie en indicatieve ethische en duurzaamheidscriteria

- ✓ *De opstelling van de verklaring inzake beleggingsbeginselen komt toe aan de Raad van Bestuur. Dit werd bevestigd op de vergadering van 17/12. Toch willen we vragen dat er een ALM studie en actuariële evaluaties uitgevoerd zouden worden voor het bepalen van de beleggingsstrategie.*
- ✓ *Het opnemen van indicatieve ethische en duurzaamheidscriteria is lovenswaardig maar we maken de bemerking dat het beter zou zijn om gedetailleerde bindende criteria op te nemen.*
- ✓ *De opsplitsing in enerzijds een obligatiemandaat en anderzijds een aandelenmandaat lijkt ons atypisch en mogelijks nefast voor het voeren van een voldoende gediversifieerd beleggingsstrategie. Een oplossing zou kunnen zijn deze breder op te splitsen en aan verschillende beheerders toe te wijzen.*
- ✓ *Overwegen om een onafhankelijke beleggingsadviseur aan te stellen met oog op de beleggingsstrategie.*
- ✓ *Betere uitwerking van de opgesomde risico's. De verklaring moet concreet aangeven hoe deze zoveel mogelijk zullen worden beperkt.*

De afvaardiging van de Federatie van de Christelijke Syndicaten der Openbare Diensten merkt op zich niet te kunnen vinden in het voorliggende voorontwerp omwille van de volgende redenen:

- ✓ *Voor wat betreft het punt V is het van belang om de beleggingsstrategie van het fonds af te stemmen op de doelstellingen. Zo iets kan gebeuren aan de hand van asset-liability management (ALM). Aan de hand van een ALM-studie kan de optimale omvang van de verschillende activaklassen worden bepaald.*
- ✓ *De stelling dat obligaties een zeker, maar beperkt rendement met een laag risico bieden is een veralgemening die geen rekening houdt met de diversiteit binnen de activaklasse en de huidige marktomstandigheden.*
- ✓ *Er worden ruime, maar indicatieve duurzaamheidscriteria opgenomen. Het lijkt meer aangewezen bindende criteria op te nemen. Daarbij kan rapportering aan bod komen en de criteria dienen deel uit te maken van de ALM-studie.*

- ✓ *De werkwijze waarbij met een enkel obligatiemandaat en aandelenmandaat gewerkt wordt kan een gedifferentieerd beleggingsbeleid in de weg staan. Er dient overwogen te worden om de mandaten verder uit te splitsen, dan wel om fondsenbeheerders aan te stellen die parallelle mandaten in dezelfde activaklassen opnemen.*
- ✓ *Alle opgenomen beleggingsbeginselen, doelstellingen en kostenbepalingen dienen te worden afgewogen tegenover de doelstellingen, het te verwachten rendement en het marktaanbod voor bepaalde producten.*

Bijgaande verklaring inzake beleggingsbeginselen maakt integraal deel uit van dit protocol.

Brussel, **01-03-2019**

DE AFVAARDIGING VAN DE
REPRESENTATIEVE VAKORGANISATIES:

Voor de Algemene Centrale der
Openbare Diensten:

DE AFVAARDIGING VAN DE OVERHEID

De Voorzitter,

Geert Bourgeois
Minister-president van de Vlaamse Regering
en Vlaams minister van Buitenlands Beleid en
Onroerend Erfgoed

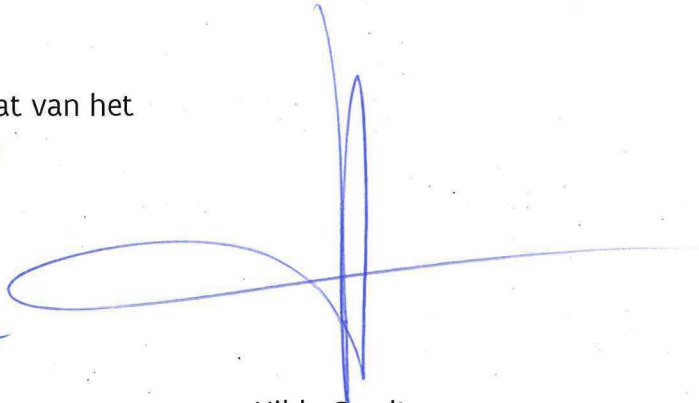
Voor de Federatie van de
Christelijke Syndicaten der
Openbare Diensten

Liesbeth Homans
Viceminister-president van de Vlaamse
Regering en Vlaams minister van Binnenlands
Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen
en Armoedebestrijding

Voor het Vrij Syndicaat van het
Openbaar Ambt

Francis Van Lindt

Hilde Crevits
Viceminister-president van de Vlaamse
Regering en Vlaams minister van Onderwijs

Lydia Peeters
Vlaams minister van Begroting,
Financiën en Energie

Verklaring inzake de beleggingsbeginselen

Vlaams Pensioenfonds OFP
Havenlaan 88, bus 32
1000 BRUSSEL
Identificatienummer FSMA [nr]

Inhoudstafel

I.	INLEIDING	3
II	WETTELIJK KADER	3
1	OPRICHTING VAN HET VLAAMS PENSIOENFONDS	3
2.	OPDRACHT VAN HET VLAAMS PENSIOENFONDS	3
III.	DOELSTELLING	4
IV.	HET BELEGGINGSPROCES	5
1.	ACTIVA BINNEN HET VLAAMS PENSIOENFONDS	5
2	GESTRUCTUREERD BELEGGINGSPROCES	5
3	DE RAAD VAN BESTUUR	6
4	HET BELEGGINGSCOMITE	6
5.	BEHEER EN ORGANISATIE	6
a)	Uitbesteding van het vermogensbeheer	6
b)	De bewaarneming	7
V	DE BELEGGINGSSTRATEGIE	8
1	ALGEMEEN	8
2.	HET OBLIGATIEMANDAAT EN HET AANDELENMANDAAT	9
VI.	IDENTIFICATIE VAN DE RISICO'S	12

I. INLEIDING

Deze verklaring inzake de beleggingsbeginselen ("**Verklaring**") van het Vlaams Pensioenfonds OFP ("**Vlaams Pensioenfonds**") is opgesteld overeenkomstig de bepalingen van artikel 95 van de Wet van 27 oktober 2006 betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorzieningen ("**IBP-wet**"), overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 90 t e m 94 IBP-wet en overeenkomstig de bepalingen van artikel 20 en volgende van het koninklijk besluit van 12 januari 2007 betreffende het prudentieel toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening ("**het KB WIBP**")

De Verklaring is goedgekeurd bij beslissing van de raad van bestuur van het Vlaams Pensioenfonds van [datum] en bekrachtigd door de algemene vergadering van het Vlaams Pensioenfonds van [datum]

De Verklaring is van toepassing vanaf [datum] De Verklaring zal om de drie jaar herzien worden en onverwijld na elke belangrijke wijziging van het beleggingsbeleid en/of de toepasselijke wetgeving

II. WETTELIJK KADER

1. OPRICHTING VAN HET VLAAMS PENSIOENFONDS

De Vlaamse Regering werd bij decreet van 23 november 2018 betreffende het Vlaams Pensioenfonds en het publieke pensioenstelsel voor de werknemers van de diensten van de Vlaamse overheid en andere besturen gemachtigd het Vlaams Pensioenfonds op te richten

2. OPDRACHT VAN HET VLAAMS PENSIOENFONDS

In artikel 3 van het decreet van 23 november 2018 betreffende het Vlaams Pensioenfonds en het publieke pensioenstelsel voor de werknemers van de diensten van de Vlaamse overheid en andere besturen is bepaald dat het Vlaams Pensioenfonds als doel heeft om aan de aangeslotenen aanvullende pensioenuitkeringen uit te betalen bij pensionering en de activiteiten te verrichten die eruit voortvloeien

In dat kader is het Vlaams Pensioenfonds o a ook belast met het aanleggen en beheren van de financiële reserves met het oog op de dekking van toekomstige uitgavenverplichtingen

III.DOELSTELLING

De Verklaring beschrijft de uitgangspunten van het beleggingsbeleid van het Vlaams Pensioenfonds

Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid staat overeenkomstig artikel 91 van de IBP-wet het prudentiebeginsel centraal. Dit houdt in dat de beleggingen uitgevoerd worden met zorg, deskundigheid, voorzichtigheid en gepaste toewijding.

Zo worden o.a. de volgende voorschriften nageleefd

- 1 in geval van mogelijke tegenstrijdige belangen zorgt de raad van bestuur ervoor dat de belegging uitsluitend in het belang van de aangeslotenen en de begunstigden geschiedt,
- 2 de activa worden op zodanige wijze belegd dat de veiligheid, de kwaliteit, de liquiditeit en het rendement van de portefeuille als geheel worden gewaarborgd. Activa die ter dekking van de technische voorzieningen worden aangehouden, worden voorts belegd op een wijze die strookt met de aard en de duur van de verwachte toekomstige pensioenuitkeringen,
- 3 de activa worden hoofdzakelijk op gereguleerde markten¹ belegd. Beleggingen in activa die niet tot de handel op een gereguleerde financiële markt toegelaten zijn, moeten in elk geval tot een prudent niveau worden beperkt,
- 4 beleggingen in derivaten worden sterk afgeraden en zijn slechts toegestaan voor zover deze bijdragen tot een vermindering van het beleggingsrisico of een doeltreffend portefeuillebeheer vergemakkelijken. Dergelijke beleggingen moeten op een prudente basis worden gewaardeerd, met inachtneming van de onderliggende activa, en moeten mede in aanmerking genomen worden bij de waardering van de activa van het Vlaams Pensioenfonds,
- 5 de activa moeten naar behoren gediversifieerd zijn zodat een bovenmatige afhankelijkheid van bepaalde activa, of een bepaalde emittent, of een groep van ondernemingen alsook risicoconcentratie in de portefeuille als geheel, wordt vermeden. Beleggingen in activa uitgegeven door dezelfde emittent of door emittenten die tot dezelfde groep behoren, mogen de instelling niet blootstellen aan bovenmatige risicoconcentratie.

---

¹ Zoals gedefinieerd in artikel 3, 7° van de wet van 21 november 2017 over de infrastructuur voor de markten voor financiële instrumenten en houdende omzetting van Richtlijn 2014/65/EU

IV.HET BELEGGINGSPROCES

1. ACTIVA BINNEN HET VLAAMS PENSIOENFONDS

De beleggingen van het Vlaams Pensioenfonds stroken met de hypothesen van het financieringsplan

De verbintenis genomen door het Vlaams Pensioenfonds is een middelenverbintenis. De pensioentoezegging die beheerd wordt door het Vlaams Pensioenfonds is een toezegging van het type vaste bijdragen zoals bedoeld in artikel 3, §1, 14° WAP en de artikelen 4-7 en 4-8 KB/WAP. Het betreft een pensioentoezegging van het type vaste bijdragen zonder gewaarborgd rendement.

De activa die beheerd worden door het Vlaams Pensioenfonds zijn verdeeld over de verschillende reserves zoals beschreven in het financieringsplan. In het Vlaams Pensioenfonds, dat vandaag uit 1 afzonderlijk vermogen bestaat, worden 4 types reserves aangelegd, waarvan 2 aparte reserves die per Plan voorzien worden (de Planreserve WAP rendement en de Pensioenreserve van het Plan) en 2 collectieve reserves voor het gehele Fonds (de Kostenreserve en de Reserve Individuele Rekeningen). Indien binnen het Fonds bijkomende afzonderlijke vermogens zouden worden aangelegd, zal dezelfde structuur aangehouden worden per afzonderlijk vermogen, met 2 aparte reserves per Plan en 2 collectieve reserves per afzonderlijk vermogen.

Deze Verklaring en het erin opgenomen beleggingsbeleid geldt éénduidig voor alle activa van het Vlaams Pensioenfonds onafhankelijk tot welk afzonderlijk vermogen of welke reserve ze behoren.

2. GESTRUCTUREERD BELEGGINGSPROCES

Het Vlaams Pensioenfonds realiseert het beleggingsbeleid door middel van een gestructureerd beleggingsproces. Onder beleggingsproces wordt verstaan het geheel van regels met betrekking tot de voorbereiding, de uitvoering en het opvolgen van de beleggingen. De daarmee samenhangende risico's passen binnen een aanvaardbaar risicoprofiel, gelet op de korte en lange termijn verplichtingen van het Vlaams Pensioenfonds.

3. DE RAAD VAN BESTUUR

De investeringsverantwoordelijkheden van de raad van bestuur omvatten

- het investeringsbeleid, op basis van "goed beheer" goed te keuren,
- de aanstelling van vermogensbeheerders,
- het opstellen en herzien van deze Verklaring,
- de opvolging en controle van het beleggingsbeleid en van de vermogensbeheerders,
- toezicht uitoefenen op het Beleggingscomité

4. HET BELEGGINGSCOMITE

Het beleggingscomité is een adviserend orgaan. De verantwoordelijkheden van het Beleggingscomité omvatten

- Het regelmatig bestuderen van de Verklaring in samenwerking met de vermogensbeheerder en indien nodig voorstellen tot aanpassing doen naar de raad van bestuur toe,
- Het doorgeven van de *strategische asset allocatie*, zoals beslist door de raad van bestuur, aan de vermogensbeheerder,
- Via een trimestriële evaluatie van de beleggingsportefeuille toezicht houden op de vermogensbeheerders voor het respecteren van de opgelegde *strategische asset allocatie* en de tactische marges,
- De toelichting van de beleggingen op de raden van bestuur, waarbij elk lid van de raad van bestuur een overzicht krijgt van de samenstelling van de portefeuille en van het behaalde rendement,
- Het jaarlijks onderzoek van een eventuele herverdeling van de beleggingsportefeuille

5. BEHEER EN ORGANISATIE

a) Uitbesteding van het vermogensbeheer

Het beheer van de financiële activa van het Vlaams Pensioenfonds wordt uitbesteed aan gespecialiseerde vermogensbeheerders. Hierbij worden de principes zoals uiteengezet in de nota inzake het uitbestedingsbeleid van het Vlaams Pensioenfonds nageleefd.

Dit houdt ondermeer het volgende in

- Het Vlaams Pensioenfonds is verantwoordelijk voor de keuze van de externe vermogensbeheerders en het toezicht op de werkzaamheden die door hen worden verricht. Zo moet het Vlaams Pensioenfonds er ondermeer op toezien dat deze externe dienstverleners over de gewenste beroepskwalificaties en ervaring beschikken.
- Bij de uitbesteding van de taken van vermogensbeheer van het Vlaams Pensioenfonds zal steeds de reglementering inzake de uitbesteding van overheidsopdrachten gerespecteerd worden, voor zover deze van toepassing zou zijn.

In de overeenkomsten met de vermogensbeheerders zijn de volgende onderwerpen opgenomen

- de Verklaring (regio, beleggingsproducten, spreiding, tactische marges),
- de beleggingsdoelstellingen (rendement, risico),
- een omschrijving van het mandaat van de vermogensbeheerder (bevoegdheden en beperkingen, maatregelen voor de vermindering van belangenconflicten, aansprakelijkheid),
- normen inzake "corporate governance" (deontologische gedragsregels vermogensbeheerders en stimulering sociaal verantwoord beheer),
- de rapportering per maand, per kwartaal en na het einde van elk kalenderjaar met minstens de inhoud zoals vermeld in bijlage (**Bijlage 1**),
- de vergoedingen die mogen aangerekend worden (beheerloon, transactiekosten, fiscale kosten),
- de samenwerking met de bewaarder van de effecten

b) De bewaarneming

Er wordt een bewaarder aangesteld voor de bewaarneming van het mandaat van de vermogensbeheerders. Het Vlaams Pensioenfonds zal voor elke vermogensbeheerder aparte rekeningen openen zodat de activa van elke beheerder steeds gescheiden blijven.

De bewaarder moet maandelijks en per vermogensbeheerder een overzicht geven van de effecten en de liquiditeiten zodat het Vlaams Pensioenfonds kan controleren dat dit overeenstemt met de rapportering van de vermogensbeheerder. Het Vlaams Pensioenfonds kan steeds bij de bewaarnemer nagaan dat de bewaarneming gebeurt volgens de algemeen

gangbare voorzichtigheidsprincipes en kan hiertoe desgevallend een derde machtigen. Een nauwkeurige opvolging van de bewaarder is zeer belangrijk aangezien de bewaarder de activa effectief in bezit heeft. Dit in tegenstelling tot de vermogensbeheerder die alleen maar het recht heeft om de activa te beheren.

V.DE BELEGGINGSSTRATEGIE

1. ALGEMEEN

Bij het bepalen van de beleggingsstrategie is de beleggingshorizon zeer belangrijk aangezien deze termijn voor het grootste deel bepaalt welk percentage van de activa kan belegd worden in obligaties en aandelen om tot een aanvaardbare verhouding te komen tussen rendement en risico. Deze spreiding bepaalt ook voor het grootste deel de te verwachten opbrengst van de financiële activa.

Rekening houdende met de beleggingshorizon op lange termijn van de activiteiten van het Vlaams Pensioenfonds, werd beslist om in principe 80% te beleggen in obligaties en 20% in aandelen. Voor de beleggingsstrategie worden concreet de volgende minima en maxima (en dus overeenstemmende tactische marges) vooropgesteld.

Beleggingscategorie	Minimum	Maximum
Obligaties	75%	85%
Aandelen	15%	25%
Vastgoed	0%	10%
Cash	0%	5%

Bij de opstart van het Vlaams Pensioenfonds en daarna telkenmale wanneer een bijkomende cash dotatie aan het Vlaams Pensioenfonds wordt overgemaakt, zal deze cash over een maximale periode van 4 maanden volledig belegd worden. In deze 4 maanden is het toegestaan voor wat betreft het cash component af te wijken van bovenvermeld schema.

Het obligatiemandaat zorgt voor een relatief zeker maar beperkt rendement met een laag risico. Het aandelenmandaat kan een hoger rendement opleveren dan een belegging in obligaties doch het risicoprofiel is aanzienlijk hoger. De kans om met een belegging in aandelen een hoger rendement te behalen dan op obligaties neemt toe naarmate de looptijd van de belegging langer wordt.

Met haar beleggingsstrategie streeft het Vlaams Pensioenfonds ernaar om minstens een netto rendement van 1,75% te realiseren, zijnde het rendement dat de bijdragende ondernemingen momenteel minimaal dienen te garanderen t a v hun werknemers

Onverminderd de hierna vermelde specifieke duurzaamheidscriteria (zoals het volgen van de referentie-index MSCI) volgt het Vlaams Pensioenfonds voor zijn beleggingen volgende indicatieve ethische en duurzaamheidscriteria

- geen beleggingen in wapens of defensie gerelateerde producten, zoals omschreven in het Vlaams Wapenhandel decreet
- geen beleggingen in bedrijven die onvoldoende garanties bieden op het naleven van de regels van de Internationale Arbeidsorganisatie
- geen beleggingen in bedrijven die zich niet houden aan de internationale verdragen inzake de bescherming van het leefmilieu
- beleggingen in bedrijven of organisaties die een sociale en ecologische meerwaarde realiseren, die inzetten op meer participatie van werknemers, of die werk maken van een eerlijke prijs voor producten voor de producenten (fair trade)

2. HET OBLIGATIEMANDAAT EN HET AANDELENMANDAAT

a) Het obligatiemandaat

Inleiding

Het obligatiemandaat wordt belegd door de aankoop van individuele effecten en/of fondsen

De beleggingsbeginselen

De belangrijkste beleggingsbeginselen zijn

- De emittenten moeten gevestigd zijn in een lidstaat van de Europese Economische Ruimte (incl Liechtenstein)
- Maximaal 2% van de portefeuille mag belegd worden in effecten van dezelfde emittent tenzij het gewicht in de index hoger is of belegd wordt in overheidsobligaties² van lidstaten van de Europese Unie. De overheidsobligaties hebben een minimale kredietwaardigheid van A –rating of gelijkwaardig

---

(²) Overheidsobligaties of gelijkgestelde obligaties bv gemeenschappen, steden,

- Minimum 80% van de portefeuille moet belegd worden in overheidsobligaties van lidstaten van de Europese Unie, waarvan maximum 5% in overheidsobligaties van de Vlaamse Gemeenschap
- Maximum 20% van de portefeuille mag belegd worden in ondernemingsobligaties
- Minimale kredietwaardigheid is Investmentgrade d.z.w. "BBB"-rating of gelijkwaardig (zoals aangegeven is voor overheidsobligaties een minimale kredietwaardigheid van A –rating of gelijkwaardig vereist)
- Bij "BBB"-rating maximaal 5% van de portefeuille en maximaal 0,75% per emittent
- Achtergestelde leningen maximaal 12,5% van de portefeuille en minimaal "A"-rating
- Zicht- en termijnrekeningen uitsluitend bij financiële instellingen die gecontroleerd worden door de controlediensten van een lidstaat van de Europese Unie en onderworpen zijn aan de wetgeving van die lidstaat Minimum "A"-rating
- Afgeleide producten uitsluitend toegelaten voor risicobeheersing

De beleggingsdoelstellingen

De beleggingsobjectieven worden bepaald in overleg met de vermogensbeheerder waarbij uitgegaan wordt van een passief beheer. De referentie-index die gebruikt wordt voor de beoordeling van de prestaties van de vermogensbeheerder is een Europese index voor overheidsobligaties. Het beoogde rendement en risico dat werd overeengekomen wordt bepaald in functie van de prestaties die de vermogensbeheerder heeft behaald in het verleden en de te verwachte prestaties in de toekomst.

Voor overheidsobligaties

- Referentie-index JP Morgan EMU Government bond index,
- Tracking error (maatstaf voor risico) 2%
- Information ratio 0,25

Voor ondernemingsobligaties

- Referentie-index iBoxx EUR Corporate
- Tracking error (maatstaf voor risico) 2%
- Information ratio 0,25

Het beheerloon

Het beheerloon van de vermogensbeheerder is afhankelijk van de te verwachte prestaties en wordt berekend als een percentage van de marktwaarde van de portefeuille op het einde van elk kwartaal

Het bewaarloon en andere kosten

Het Vlaams Pensioenfonds betaalt aan de bewaarder een vergoeding van een met de bewaarder overeengekomen aantal basispunten op de marktwaarde van de portefeuille van elke vermogensbeheerder op het einde van elk semester. Er zijn ook transactiekosten verschuldigd bij de aankoop en verkoop van effecten en er moet rekening gehouden worden met fiscale maatregelen. De vermogensbeheerders worden echter geëvalueerd op basis van het behaalde netto-rendement, dus na aftrek van het beheerloon, bewaarloon, transactiekosten en andere kosten. Het is dus de taak van de vermogensbeheerder om een afweging te maken tussen de kosten en het te verwachte extra rendement dat dit zal opleveren.

b) Het aandelenmandaat

Inleiding

Het aandelenmandaat wordt belegd door de aankoop van individuele aandelen en/of fondsen

De beleggingsbeginselen

De belangrijkste bepalingen in de beleggingsbeginselen zijn

- Wereldwijde belegging in aandelen waarbij rekening gehouden wordt met een duurzaamheidscriterium
- Maximaal 2% mag belegd worden in effecten van dezelfde emittent tenzij het gewicht in de index hoger is
- Afgeleide producten uitsluitend toegelaten voor risicobeheersing

De beleggingsdoelstellingen

De beleggingsobjectieven zijn

- Referentie-index MSCI Europe ESG Net return hedged, deze index wordt gekozen omdat hij de referentie is op vlak van duurzaamheid. ESG staat voor bedrijven of organisaties met een hoge Environment, Social and Governance performantie
- Tracking error (maatstaf voor risico) 2,00 %
- Information ratio (verhouding rendement/risico) 0,25

Het beheerloon

Het beheerloon van de vermogensbeheerder wordt vastgelegd in overeenstemming met de vermogensbeheerder

VI. IDENTIFICATIE VAN DE RISICO'S

De raad van bestuur erkent dat het Vlaams Pensioenfonds onderworpen is aan een aantal risico's waarvan de voornaamste de volgende zijn

- **Mismatching Risico:** risico van een mismatch tussen de prestatie van de soorten activa waarin het Vlaams Pensioenfonds heeft belegd en de evolutie van de waarde van de verbintenissen, onder invloed van de evolutie van de inflatie en van interestvoeten. Dit risico wordt gemeten door middel van de stress scenario's in de 3 jaarlijkse ALM studie
- **Risico gebonden aan de prestatie van de vermogensbeheerder:** risico van het ontstaan van een relevant verschil tussen de verwachte prestatie en de effectieve prestatie van de vermogensbeheerder. Jaarlijks wordt er een performance analyse uitgevoerd op de vermogensbeheerders
- **Concentratierisico:** risico gebonden aan een gebrek aan diversiteit van de beleggingen binnen een activaklasse. De ALM studie reduceert het risico door middel van diversificatie van de voorgestelde SAA
- **Kredietrisico:** default risico van een of andere debiteur ten opzichte van zijn obligaties (storten van interesten of terugbetaling van de obligatie op termijn)
- **Marktrisico:** risico van een daling van markten, verwijding van spreads, enz. die kunnen een negatieve impact op de activawaarde hebben
- **Liquiditeitsrisico:** dit wordt opgevangen door een goede opvolging van de cash planning
- **Wisselkoersrisico:** het wisselkoersrisico wordt tot een minimum beperkt door waar nodig het wisselkoersrisico in te dekken rekening houdende met een kosten/baten analyse
- **Bewaarnemingsrisico:** Er bestaat een risico dat in bewaring gegeven activa als gevolg van insolvabiliteit, nalatigheid of frauduleuze handelingen van een bewaarnemer of onderbewaarnemer verloren raken
- **Wetgevende en taxatierisico:** risico van veranderende lokale en internationale wetgevende en taxatieregels en verdragen, met een impact op het rendement van de verschillende investeringsinstrumenten
- **Belangenconflicten:** Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid wordt gewaakt over belangenvermenging en/of tegenstrijdige belangen

Bijlage:

1 Rapporteringsverplichtingen

Bijlage 1 – Rapporteringsverplichtingen

De vermogensbeheerder moet elke noodsituatie en elk incident dat zich voordoet en dat een betekenisvolle invloed kan hebben op de activiteiten onmiddellijk melden aan het Vlaams Pensioenfonds

De vermogensbeheerder dient maandelijks een overzicht te bezorgen van minimaal de volgende elementen

- Rendementen van de kapitaalmarkten,
- Kenmerken van de portefeuille,
- Evolutie van de waarde van de portefeuille,
- Een opsomming en waardering van de diverse beleggingsinstrumenten van de portefeuille (met vermelding van het rendement / de reeds verlopen intresten) en liquiditeiten,
- Total Expense Ratio,
- De uitgevoerde verrichtingen gedurende de desbetreffende periode,
- Een rangschikking van de beleggingen naargelang hun aard,
- Het totale bedrag van de dividenden, intresten en andere ontvangen betalingen,
- De voordelen, ristorno's of retrocessies per belegging,
- Het resultaat van de portefeuille,
- De vooruitzichten

Driemaandelijks moet een globale rapportering gebeuren voor het verlopen trimester o a om het beleggingscomité van het Vlaams Pensioenfonds toe te laten toezicht te houden op het respecteren van de beleggingsbeginselen van het Vlaams Pensioenfonds

Minstens om de 6 maanden, of frequenter wanneer het Vlaams Pensioenfonds hierom verzoekt, vindt een vergadering plaats met het Vlaams Pensioenfonds met het oog op het evalueren van de evolutie van de portefeuille en het eventueel herschikken ervan

Minstens éénmaal per jaar moet aan de raad van bestuur van het Vlaams Pensioenfonds verslag gedaan worden over het beheer van de portefeuille